

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

IRKÇILIK VE AYRIMCILIĞA KARŞI KOMİSYON

AYLIK BÜLTEN

Şubat 2026

Komisyonumuz, her ay yayımladığı bültenlerle bir önceki ay medyada öne çıkan ırkçılık ve ayrımcılık örneklerini basın ve kamuoyu ile paylaşmaktadır. Bu bültenler aracılığıyla ırkçılık ve ayrımcılık konusunda farkındalık yaratmayı ve toplumsal duyarlılığı artırmayı amaçlamaktayız.

Bizler ırkçılığı yalnızca bir ideoloji olarak değil; toplumsal, ekonomik, siyasi, kültürel ve psikolojik alanların tamamına yansıyan bir toplumsal rejim olarak değerlendiriyoruz. Yaşadığımız coğrafyada Türk ve Sünni üstünlükçü pratikler gündelik yaşamın farklı alanlarında ortaya çıkmakta, diğer etnik ve dinsel grupları aşağılayan ırkçı söylemler sürekli olarak dolaşıma sokulmaktadır. Bu ırkçı pratik ve söylemler yalnızca gündelik yaşamda değil, kurumsal alanlarda da kendini göstermektedir. Kurumsal ırkçılık; polis uygulamalarından yargı ve ceza sistemine, cezaevlerinden askeri alanlara kadar uzanan geniş bir alanda, gündelik yaşamı da kapsayacak biçimde varlığını sürdürmektedir.

Hazırladığımız bu aylık bülten, medyaya yansıyan bazı olayları derlemektedir. Ancak bültenin yaşanan tüm olayları kapsama iddiası bulunmamaktadır. Bu bülten, burada yer alan haberlerin ırkçı pratik ve söylemlerin yalnızca bir kısmını yansıttığı bilinciyle hazırlanmıştır.

1 Şubat

TFF 2. Lig’de şampiyonluk mücadelesi veren Batman Petrolspor, Adana 01 FK deplasmanında hem saha içinde hem de saha dışında ırkçı saldırıların ve provokasyonların hedefi oldu.

TFF 2. Lig Beyaz Grup’ta liderlik koltuğunda oturan Batman Petrolspor, deplasmanda karşılaştığı Adana 01 FK ile 1-1 berabere kalarak kritik iki puan bıraktı. Ancak sahadaki skordan ziyade, maç öncesi başlayan ve maç boyu süren olaylar gündeme damga vurdu.

Sosyal medya üzerinden günlerdir süren kışkırtıcı ve ırkçı paylaşımlar, maç günü fiziki saldırıya dönüştü. Güvenlik

riskinin üst seviyeye çıkması üzerine Batmanlı taraftarlar, stada zırhlı polis araçlarıyla giriş yapabildi.

Maç boyunca tribünlerden yükselen ırkçı tezahüratların yanı sıra, taraftarlara yabancı maddeler atıldı. Gerginlik maç sonunda da dinmedi; Batman Petrolspor kafilesini taşıyan otobüse düzenlenen saldırıda araçta hasar meydana gelirken, bazı kişilerin hafif yaralandığı bildirildi.

<https://www.rudaw.net/turkish/sports/01022026>

1 Şubat

Türkiye Komünist Partisi (TKP) Genel Başkanı Kemal Okuyan, "TKP Meydan Okuyor" başlığıyla düzenlenen etkinlikte konuşma yaptı. Sol maskesiyle Kürt karşıtı beyanlar veren Okuyan'a Kürtler tepki gösterdi.

Kemal Okuyan: "Ayrı bir Kürt devleti projesi mümkün değildir, gerçekçi değildir, iyi bir şey de değildir. Şimdi deniyor ki, buna siz mi karar vereceksiniz? Türklerin devleti var Kürtlerin devleti niye olmasın? Arkadaşlar Türk Devleti 103 yıl önce çok özel bir konjonktürde kuruldu. Bir tarihsel devrimci dönemde kuruldu. Öyle istediğiniz zaman devlet kuramazsınız." diyerek Kürt karşıtı beyanlarda bulundu.

<https://x.com/GazetePan/status/2017961336110543115>

3 Şubat

DEM Parti Grup Başkanvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit, Diyar Koç'un Ankara'daki Etlik Şehir Hastanesi'nden Sincan Cezaevi'ne sevk sırasında bir hemşire tarafından "sarı torba" ile tehdit edildiğini söyledi.

DEM Parti Grup Başkanvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit, Nusaybin'de "bayrak indirdiği" iddiasıyla gözaltında işkence gören Diyar Koç'un Ankara'daki Etlik Şehir Hastanesi'nden Sincan Cezaevi'ne sevk sırasında bir hemşire tarafından tehdit edildiğini söyledi.

DEM Parti Grup Başkanvekili, TBMM'de düzenlediği basın toplantısında güncel gelişmeleri değerlendirirken Koç'un cezaevine sevki sırasında görevli bir hemşirenin sarf ettiği sözleri gündeme getirdi: "Bu ırkçı, faşist, Kürt düşmanı hemşire, 'Bunu bana teslim edin gidin, gerekeni yaparım. Biz bunları sarı torbalarla teslim alıyorduk. Doğuda da görev yaptım. Eşim polis.'" diye konuştuğunu aktardı.

<https://bianet.org/haber/gulustan-kocyiigit-hemsire-nusaybin-de-tutuklanan-diyar-koc-u-hastanede-sari-torba-yla-tehdit-etti-316265>

5 Şubat

Türkiye Futbol Federasyonu Amedspor'a ve Amedspor oyuncusu Çekdar Orhan'a sırf saç örme işareti sebebiyle ceza yağdırdı.

Türkiye Futbol Federasyonu, #Amedspor'a ve Çekdar Orhan'a ağır ceza verdi. Saç örme işareti yaptığı için Amedspor'a 600 bin lira ceza verilirken Çekdar Orhan 5 resmi müsabakadan men edildi.

<https://x.com/RudawTurkce/status/2019473117156925929>

6 Şubat

BDP Eş Genel Başkanı ve milletvekili Keskin Bayındır'ın X hesabı erişime engellendi.

DBP Eş Genel Başkanı ve milletvekili Keskin Bayındır'ın X hesabı BTK ve mahkeme kararı ile Türkiye'den erişime engellendi. Bayındır, bu karara tepki gösterdi: "Bu yalnızca şahsıma değil halkın iradesine ve ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahaledir."

<https://x.com/nupelonline/status/2019802921857167435>

7 Şubat

Diyanet İşler Başkanlığı'ndan Kürtçeye ayrımcı uygulama

Diyanet İşleri Başkanlığı; İtalyanca, Rusça ve İspanyolca dahil 8 dilde hutbe yayınlarken Kürtçeye yer vermedi "Birlik ve beraberlik" başlığını taşıyan dünkü hutbede, "Bugün bize düşen; aramızdaki muhabbeti diri tutmak, kardeşlik bağlarımızı daha da güçlü kılmaktır" ifadeleri yer almıştı.

<https://x.com/RudawTurkce/status/2020047884683513972>

7 Şubat

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli etnik temelli talepleri "ihamet" olarak niteleyerek, Türkiye'de yaşayan herkesi "Türk" olarak niteledi.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, "Cumhuriyet'in kuruluş ilkelerini ve yapısını tartışmaya açmak, etnik köken farklılıklarına dayanarak bunları yıkmaya çalışmak, devletin varlığına kast etmekle eş değerdir. Bunun adı da ihanettir. Bedeli kanla ödenerek kazanılmış Türkiye Cumhuriyeti'nin temel direği Ankara, üniter devlet yapısının nişanesi ve nighbanıdır. Türkiye Cumhuriyeti 1923 kuruluş ruhuyla var olacaktır" dedi.

https://t24.com.tr/politika/bahceli-den-sert-cikis-siyasi-devsirmeler-siz-kimsiniz-sizden-ancak-siyasi-dilenci-olur-bu-davanin-varligina-leke-surulmeyecek,1297888#google_vignette

8 Şubat

Gazeteci Ahmet Hakan, Hollanda Savunma Bakanı olan Kürt siyasetçi Dilan Yeşilgöz için “Korkunç biri” diyerek ayrımcı ve nefret söylemi içeren yazı kaleme aldı.

Göçmen, Kürt ve Alevi Dilan Yeşilgöz, Hollanda’da Savunma Bakanı olmuş.

Dilan Yeşilgöz’ü bu başarıya ulaştıran dört temel özelliği:

- BİR: İsrail’e sonsuz / sınırsız destek vermek.
- İKİ: Filistin’i savunanlara göz açtırmamak.
- ÜÇ: Başörtüsünün kamuda yasaklanmasını savunmak.
- DÖRT: Göçmen karşıtlığı yapmak.

Bu dört temel özellik, Dilan Yeşilgöz’ün “Göçmenlik / Kürtlük / Alevilik” açısından değerlendirilecek biri olmadığını ortaya koyuyor.

Onu değerlendirmek için tek bir açığı ihtiyaç var: İnsanlık açısı.

İnsanlık açısından Dilan Yeşilgöz’ün durumu şu:

Amsterdam sokaklarında düzenlenen İsrail karşıtı bir gösteriye katılan sıradan bir Hollandalı...

Ondan çok daha insan, ondan çok daha Kürt, ondan çok daha Alevi, ondan çok daha bizden.

<https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/ahmet-hakan/korkunc-biri-dilan-yesilgoz-43102997>

8 Şubat

Haber7 isimli haber sitesi Hollanda Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı olan Kürt siyasetçi Dilan Yeşilgöz’ü kimliği üzerinden itibarsızlaştırıp hedef gösteren bir yazı yayımladı.

“Hollanda’da azılı Türk düşmanı VVD lideri Ankara doğumlu Dilan Yeşilgöz, Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı olarak görev yapacağını sosyal medya hesabı üzerinden duyurdu. Dilan Yeşilgöz göçmen karşıtı politikaları savunması ile biliniyor. İsrail yanlısı söylemleri ile ülkede tartışma yaratan Yeşilgöz’ün İsrail’i eleştiren sanatçıları ve siyasetçileri “antisemitist” olmakla suçladığı biliniyor.”

<https://www.haber7.com/dunya/haber/3602702-azili-turk-dusmani-ve-israil-asigi-dilan-yesilgoze-hollandada-yeni-gorev>

13 Şubat

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK) "Bijî berxwedana Rojava" sloganı nedeniyle Batman Petrolspor'a büyük cezalar verdi

PFDK, hafta sonu Batman'da oynanan maç nedeniyle Batman Petrolspor'a, 172 bin TL para ve 1 maç seyircisiz oynama cezası verdi. Maçta stadı dolduran taraftarlar "Bijî berxwedana Rojava" sloganı atmıştı.

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK), TFF 2. Lig Beyaz Grup'ta mücadele eden Batman Petrolspor'a 8 Ocak'ta kendi sahasında oynadığı Elazığspor maçı nedeniyle ceza yağdırdı.

"Bijî berxwedana Rojava" sloganlarının atıldığı maçta, "taraftarlarının neden olduğu çirkin ve kötü tezahürat nedeniyle ve bu eylemin aynı sezon içinde ev sahibi kulüp olduğu müsabakada 5. kez gerçekleştirilmesinden dolayı" iddialarıyla 1 maç seyircisiz oynama ve 24 bin TL para cezası verdi.

Yine aynı maçta PFDK, "Merdiven boşluklarının boş bırakılmaması" gerekçesiyle 38 bin TL ve taraftarların neden olduğu saha olayları nedeniyle de 110 bin TL para cezası ve kaleci antrenörü Salih Aydın'a ise müsabaka hakemine yönelik sportmenliğe aykırı hareketi nedeniyle 1 resmi müsabakada soyunma odasına ve yedek kulübesine giriş yasağı ile 20 bin TL para cezası verdi.

PFDK, daha önce de örgü videosu ve atılan sloganlar gerekçesiyle Amedspor'a ceza yağdırmıştı.

<https://www.rudaw.net/turkish/sports/13022026>

17 Şubat

İzmir'de sosyal medya hesabından saç örme videosu paylaştığı için tutuklanan 16 yaşındaki lise öğrencisi A.K. hakkında mahkeme tutukluğun devamına karar verdi.

İzmir'de sosyal medya hesabından saç örme videosu paylaştığı gerekçesiyle tutuklanan 16 yaşındaki lise öğrencisi A.K. hakkında hazırlanan iddianame kabul edildi. Mahkeme, çocuğun tahliye talebini reddederek tutukluluk halinin devamına karar verdi.

<https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/170220269>

18 Şubat

DEM Partili Gökalp: Türkiye'de kamu envanterinde Kürtçe yazma eserler 'Arapça' diye tasnif ediliyor.

DEM Parti Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp, Türkiye'deki kamu envanterinde bulunan Kürtçe yazma eserlerin tespiti, korunması ve dijital ortama aktarılması süreçlerinde yaşanan sorunları Meclis gündemine taşıdı.

Gökalp, Kürtçe eserlerin kataloglanması ve erişime açılması süreçlerinde "ihmal, kasıt ve ayrımcılık" iddialarının tüm yönleriyle araştırılması için Meclis Araştırması açılmasını talep etti.

‘Alfabe benzerliği nedeniyle Kürtçe eserler Arapça sayılıyor’

Meclis Başkanlığı’na sunulan önerenin gerekçesinde, Mezopotamya ve Anadolu coğrafyasının çok dilli tarihsel birikimine vurgu yapıldı. Kürtlerin medrese geleneği ve klasik edebiyatla bu birikimin kurucu unsuru olduğunu belirten Gökalp, Kürtçe yazma eserlerin büyük bir kısmının Arap alfabesiyle yazılmış olmasının "yanlış sınıflandırmaya" yol açtığını ifade etti.

Gerekçede, "Alfabe ile dilin özdeşleştirilmesi nedeniyle birçok Kürtçe eser resmi kayıtlara 'Arapça' olarak geçmektedir. Bu durum, Kürt yazı geleneğinin akademik literatürde ve resmi envanterde eksik görünmesine neden olan ciddi bir hatadır" denildi.

<https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/180220262>

18 Şubat

Sakaryasporlu yetkili kameraların önünde Amedspor ve Kürt halkına karşı ırkçı sözler sarf etti.

Amedspor-Sakaryaspor maçının ardından Sakaryalı yetkilinin şu sözleri kameralara yansıdı: "Onların vücutlarının üzerinde baş varsa Gaffar Okan'ın yüzündendir. Ayağınızı bastığınız her yer bizindir"

<https://x.com/rudawturkce/status/2024110162793886098?s=48&t=410tMB3d89q6jEhhXuSd0A>

21 Şubat

Milyonlarca Kürt’ün kullandığı Sağlık Bakanlığının “e-Nabız” uygulamasında Kürtçe’ye yer yok.

Bugün birçok resmi kurumun dijital uygulamasında İngilizceden Arapçaya, Fransızcadan Almancaya çeşitli “dil seçenekleri” bulunuyor. Ancak milyonlarca yurttaşın ana dili olan Kürtçe bunlar arasında yok.

Sağlık Bakanlığının “e-Nabız” uygulaması bunun en somut örneklerinden biri. Bu eksiklik teknik değil, politik. Çünkü bir dili seçenekler arasına koymak bir yazılım meselesi değil aslında, daha çok bir irade meselesi.

Hastanede derdini anlatamayan yaşlı bir kadının çaresizliği, yanlış anlaşılma nedeniyle eksik ya da hatalı tedavi gören bir hastanın riski yalnızca bireysel mağduriyet değil; kamusal bir sorumluluktur. Devletin kalbi Kürtçe de atmadığında, sağlık hakkı eşit işlemeyecektir.

<https://www.evrensel.net/haber/5971690/nabzi-kurtce-atamayan-devlet-ve-oznesiz-cozum>

21 Şubat

CHP Kayseri İl Başkanı Ümit Özer, "Alevileri tanıdıkça MHP'lileri baş tacı ediyorum."

CHP Kayseri İl Başkanı Ümit Özer'in Özvatan ilçesindeki bir toplantıda "Alevileri tanıdıkça MHP'lileri baş tacı ediyorum" ifadelerini kullandığı iddiası üzerine Hacı Bektaş Veli Kültür Derneği Kayseri Şubesi CHP il başkanlığı önüne siyah çelenk bıraktı ve basın açıklaması gerçekleştirdi.

11 dernek adına basın açıklamasını okuyan Hacı Bektaş Veli Derneği Kayseri Şube Başkanı Abbas Tan, İl Başkanı Özer'in kullanıldığı ifade edilen sözlerin eğer gerçekliği bulunmuyorsa bir açıklama yapılmasının gerekliliğine vurgu yaptı.

Yaşanan sürece dair CHP ile de görüşmelerin gerçekleştiğini ifade eden Tan, "Biz Alevi kurumları olarak, doğruluğunu araştırmadan kimseye tepki göstermeyiz. Bu olayda da aynı sorumlulukla hareket ettik. Birçok partili ve parti yöneticisiyle, il yöneticileriyle görüşmeler yaptık. Sonuç olarak Sayın İl Başkanı bizleri arayarak, bu sözlerin kendisine ait olmadığını iddia etti. Bunun üzerinden kendisinden, 'Eğer bu iddia doğru değilse, lütfen kamuoyuna açık bir açıklama yapınız' talebinde bulunduk. Ancak dün geç saatlerde yapılan açıklama bizleri ve kamuoyunu tatmin etmemiştir" ifadelerine yer verdi.

<https://www.evrensel.net/haber/594601/kayseride-haci-bektasi-veli-dernegi-alevilere-yonelik-ifade-edildigi-iddia-edilen-soylemleri-chp-onunde-protesto-etti>

21 Şubat

Tunceli İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün "Teravihe Gidiyoruz" etkinliğine, büyük çoğunluğu Alevi olan Dersimli veliler tepki gösterdi.

Nüfusunun büyük bölümünün Alevilerden oluştuğu Dersim'de İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün Ramazan ayı kapsamında okullarda gerçekleştireceği etkinlikler kamuoyunda tartışma yarattı.

Tunceli İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Çemişgezek'teki Sarı Balta (Komer) İlkokulu ve Ortaokulu üzerinden yapılan "Teravihe Gidiyoruz" paylaşımı ile Ramazan ayı kapsamında Atatürk Anadolu Lisesi kapalı spor salonunda 3-6 Mart tarihleri arasında ilkokul öğrencilerine yönelik planlanan etkinlikler, başta veliler olmak üzere Eğitim Sen'in tepkisine neden oldu.

Alevi inancına mensup öğrencilerin kendi inanç pratikleri dikkate alınmadan etkinliklere dahil edilmesinin eşitsizlik yaratacağı yönünde kaygılar dile getiriliyor.

<https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/2402202614>

25 Şubat

Sosyal medyada Melih Abuaf'a antisemit tepkilerin ardından: "İrkçiliğe Gerek Yok!"

İçerik üreticisi Melih Abuaf, sahip olduğu ve Youtube'da çocuklara yönelik içerikler üreten kanalları açıklayınca antisemitlerin radarına girdi. TVNet isimli haber sayfası Abuaf'ı "Türk çocuklarının zihnini Yahudi olan bu adam yönetiyor" diye tanımladı.

Oha Diyorum ve YapYap Youtube kanallarının kurucusu Melih Abuaf, Türkiye'de YouTube'a içerikler üreten ilk kurumsal kullanıcıların arasında yer alıyor. Sahip olduğu çocuk kanallarının milyonlarca takipçisi olması da sosyal medyada ilgi gördü. Bu ilgi komplo teorilerini de beraberinde getirdi.

TVNet isimli hesap "Dünyayı Yahudiler Kontrol Ediyor" temalı "Türk çocuklarının zihnini Yahudi olan bu adam yönetiyor" derken Melih Abuaf'a yönelik herhangi bir ithamda bulunamazken ancak sosyal medya like'larının peşine düşerek Melih Abuaf'la ilişkisi olmayan İsrail askeri üniformaları bulabildi.

<https://www.avlaremaz.com/2026/02/25/sosyal-medya-melih-abuafa-antisemit-tepkilerin-ardindan-irkciliga-gerek-yok/>

26 Şubat

Okula Agos ve Evrensel Gazeteleri getirmek, Ermenileri övmek disiplin cezasına gerekçe sayıldı.

İstanbul'da Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni İsmibey Güşeli'nin görev aldığı okulda öğretmenler odasına Agos ve Evrensel gazetesi getirmesi ve öğretmenlerle konuşmalarında "Ermenileri övmesi" disiplin cezası alması için gerekçe sayıldı. Güşeli, Avcılar Firüzköy Anadolu Lisesi'nden Küçükçekmece'deki Kadriye Moroğlu Anadolu Lisesi'ne atandı, kendisine meslek kademe ilerlemesini durdurma ve aylık maaş kesintisi cezaları verildi. Güşeli, verilen disiplin cezaları ve yer değişikliğinin iptali için İstanbul Valiliği'ne dava açtı.

<https://x.com/AGOSgazetesi/status/2026950363664781589>

27 Şubat

İstanbul'da Esenler'deki bir ilkokulda Ramazan Genelgesi kapsamında düzenlenen etkinlikte 2. Sınıf öğrencisi olan Alevi çocuğa başörtüsü taktırılarak fotoğrafı çekildi.

İstanbul Esenler'deki bir ilkokulda Ramazan genelgesi kapsamında düzenlenen etkinlikte 2. sınıf öğrencisi olan Alevi bir çocuğa başörtüsü taktırılarak fotoğrafı çekildi. Öğrencinin velisi sınıfın WhatsApp grubunda fotoğrafı gördüğünü ve şaşırdığını belirterek öğretmenin kendisinden izin alması gerektiğini söyledi.

Velisi, "Birden bire resimleri görünce şok oldum. Kız çocuklarının kafasına namaz başörtüsü takmışlar. Ellerine de Yasin vermişler. Bir köşe oluşturmuşlar, 'Hoş geldin ya şehir-i Ramazan' yazmışlar. Erkeklerle de takke takmışlar. Bütün sınıfa yapmışlar. Ben çocuğuma dini, inancı istediğim şekilde öğretim" dedi.

Sınıftaki bazı çocukların “Sen niye oruç tutmuyorsun?” diyerek çocuğunu sorguladığını aktaran veli, bunun öğrenciler üzerinde dolaylı bir baskı oluşturduğunu ifade etti. Benzer şekilde Cemevi yöneticisinin oğlunun çantasından dini içerikli materyal çıktığını söyleyen başka bir veli de uygulamaya tepki gösterdi. Veliler, öğretmenin öğrencilerden Alevi temsilcileri uygulamaya ilişkin suç duyurusunda bulunacaklarını açıkladı. Öte yandan İzmir’de binlerce velinin okullara dilekçe verdiği ve onayları olmadan çocuklarının etkinliklere katılmasını istemedikleri belirtildi. İftar saatinde evlerinde fotoğraf çekilmesini istediğini söyledi.

<https://kisadalga.net/haber/ozel-haber/alevi-ogrenciye-basortusu-taktilar-federasyondan-itaraz-136785>

SOSYAL MEDYADA YER ALAN IRKÇI VE AYRIMCI PAYLAŞIMLARDAN ÖRNEKLER

Aşağıda, ay boyunca sosyal medyada geniş yankı bulan bazı açık ırkçı veya nefret söylemi içeren paylaşımlar yer almaktadır:

7 Şubat

Esri isimli X hesabından: @esriturk

Esri isimli kişi X hesabından “Özellikle İstanbul çingene,zagroslu malum kabile, Suriyeli + Afganlar yüzünden yaşanmayacak hale geldi...” diye yazarak neredeyse İstanbul’daki bütün “öteki” kimlikleri aşağıladı.

<https://x.com/esriturk/status/2020079874199658539?s=46&t=T5YffgvA3x33yR0nRcSLiQ>